

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juli 1914 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 8 maj 1914 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 43, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att de till förra regementschefsbostället $1\frac{3}{4}$ mantal Bredevik nr 1 med utjorden Bredevik nr 2 ävensom 1 mantal Skjunnaryd nr 1 i Eksjö socken av Jönköpings län hörande lägenheterna Lilla Grönlid och Dammen må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid uppskattningsförrättning, som under år 1913 hållits å det till den 14 mars 1916 för statsverkets räkning utarrenderade förra regementschefsbostället $1\frac{3}{4}$ mantal Bredevik nr 1 med utjorden Bredevik nr 2 ävensom 1 mantal Skjunnaryd nr 1 i Eksjö socken av Jönköpings län, vilken egendom nu lämnar 2,526 kronor i årligt arrende, har förslag väckts om upplåtande av lägenheter från egendomen.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 10 saml. 15 häft. (Nr 45—50). 2

I skrivelse den 27 februari 1914 har domänstyrelsen underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat ärendet tillhörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren Paul Wagenius år 1912 upprättad karta över egendomens inägor och yttergränser med tillhörande beskrivning.

Av dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande egendom är belägen 0.8 kilometer från Eksjö och innehåller en sammanlagd areal av 415 hektar 22 ar, därav 1 hektar 92.7 ar tomter, 57 hektar 49.9 ar åker och trädgårdar, 78 hektar 58 ar äng, 241 hektar 74.9 ar betes- och skogsmark och 35 hektar 46.5 ar impediment. I denna areal ingå emellertid till Nässjö—Oskarshamns järnväg exproprierad mark om 6 hektar 56.4 ar och f. d. allmänna vägar med en areal av 2 hektar 19.5 ar. Bredeviks hållplats å nämnda järnväg är förlagd till egendomens ägor.

Uppskattningsmännen hava till upplåtande såsom egnahemslägenheter föreslagit dels lägenheten Lilla Grönlid, som, belägen 2 kilometer söder om huvudgården och bebyggd, omfattar å berörda karta ägofigurerna nr 1—67 med en areal av 33 hektar 69.8 ar, därav 14.3 ar tomter, 6 hektar 15.9 ar åker och trädgård, 6 hektar 62.6 ar äng, 20 hektar 18.8 ar betes- och skogsmark samt 58.2 ar impediment, dels ock ett å egendomen befintligt torp, benämnt Dammen, med det område, som å kartan utgöres av ägofigurerna del av nr 528a, 530—571 och del av 593 med en gräns i söder, som å kartan utmärkts med svartstreckade linjen I, II, III, omfattande en areal av 21 hektar 9.7 ar, därav 8 ar tomter, 3 hektar 87.7 ar åker och trädgård, 4 hektar äng, 12 hektar 92.8 ar betes- och skogsmark samt 21.2 ar impediment.

Såväl innehavaren av Lilla Grönlid, Oskar Gustafsson, som innehavaren av torpet Dammen, Adolf Johansson, hava anmält, att de önskade köpa vardera sitt innehavda område. Härutöver har ej inom behörigen kungjord tid någon spekulant gjort framställning om förvärvande av något område från egendomen.

Då nämnda lägenheters innehavare under respektive 6 och 9 år brukat och väl hävdad lägenheterna, hava uppskattningsmännen föreslagit, att desamma vid eventuell försäljning måtte hembjudas innehavarna.

Lilla Grönlid och torpet Dammen hava åsatts saluvärden av respektive 10,200 kronor, därav för växande skog 3,971 kronor, och 4,224 kronor, därav för växande skog 1,789 kronor, samt arrendevärderats till respektive 300 och 130 kronor.

Övriga å egendomen befintliga torp hava uppskattningsmännen ansett böra bibehållas och brukas till egendomen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har förklarat sig icke hava annat att erinra mot uppskattningsmännens ifrågasvarande förslag, än att det torde kunna ifrågasättas, huruvida Lilla Grönlid borde från egendomen upplåtas enligt de för egnahemsupplåtelser från vissa kronoegendomar stadgade grunder, då den föreslagna köpeskillingen för lägenheten, 10,200 kronor, vore så hög, att en blivande köpare icke kunde erhålla lån från egnahemslånefonden.

Överjägmästaren har tillkännagivit, att han icke hade någon erinran mot de av uppskattningsmännen framställda förslagen och att han icke heller beträffande värderingen av skogen å de till försäljning föreslagna områdena hade någon anmärkning att göra.

Domänstyrelsen har icke haft annat att erinra mot förslaget, än att styrelsen ansett lägenheten Lilla Grönlid på grund av det densamma åsatta jämförelsevis höga saluvärde böra utbjudas å offentlig auktion.

Vad som sålunda föreslagits i fråga om lägenhetsupplåtelser från ifrågasvarande egendom finner jag mig böra biträda, dock att jag icke kan finna det lämpligt eller av gällande bestämmelser rörande dylika upplåtelser nödvändiggjort att försälja lägenheten Lilla Grönlid å offentlig auktion till den högstbjudande. *Departements-
chefen.*

Då nuvarande innehavaren av denna lägenhet redan vid uppskattningsstillfället innehaft densamma i 6 år samt det intygats, att han under denna tid väl hävdats densamma, är han, då han väl får anses såsom mindre bemedlad, berättigad till hembud, ifall lägenheten säljes enligt kungörelsen den 17 oktober 1913. Från åtnjutande av denna rätt samt de därmed förknippade fördelarna i fråga om sättet för köpeskillingens gäldande synes han mig såvitt möjligt icke böra utestängas genom att auktionsförfarandet användes vid försäljningen. Att lägenhetens uppskattade saluvärde är jämförelsevis högt, nämligen 10,200 kronor, må vara sannt, men detta behöver icke utgöra hinder för att reglerna för egnahemslägenheters upplåtande från kronodomäner härvid tillämpas, ty någon bestämd begränsning i saluvärdet finns icke fastställd i dessa regler. Egnahemslånefonden behöver icke heller anlitas, eftersom köpeskillingen kan direkt till kronan erläggas i samma ordning, som är fastställd för återbetalning av egnahemslån. Jag vill erinra, att Kungl. Maj:t och riksdagen redan förut medgivit tillämpning av kungörelsen den 17 oktober 1913 vid försäljning av lägenheter, som haft ännu högre saluvärde än denna, exempelvis i fråga om två lägenheter under Vänngarns kungsgård med saluvärden av

respektive 10,955 och 13,355 kronor (proposition nr 24 den 13 december 1913).»

Utskottet, som icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 juli 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Närvarande: se utlåtande nr 50.
